Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (otrā palāta)

2021. gada 15. jūlijā*

Apelācija – Civildienests – Disciplinārlieta – Disciplinārsods – Šī soda noteikšana – Ieturējumi no pensijas apmēra – Notiesājošs spriedums krimināllietā un civiltiesiska soda noteikšana valstu tiesās – Atlīdzības par Eiropas Savienībai nodarīto morālo kaitējumu pilnīga vai daļēja samaksa – Šādas atlīdzības samaksas ietekmes neesamība – Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu 10. pants – Vienlīdzīgas attieksmes princips – Samērīguma princips

Lietā C-851/19 P

par apelācijas sūdzību atbilstoši Eiropas Savienības Tiesas statūtu 56. pantam, ko 2019. gada 19. novembrī iesniedza

DK, ko sākotnēji pārstāvēja *S. Orlandi* un *T. Martin*, vēlāk – *S. Orlandi*, advokāti,

prasītājs,

otrs lietas dalībnieks –

Eiropas Ārējās darbības dienests (EĀDD), ko pārstāv *S. Marquardt* un *R. Spáč*, pārstāvji,

atbildētājs pirmajā instancē,

TIESA (otrā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs A. Arabadžijevs [*A. Arabadjiev*], tiesneši A. Kumins [*A. Kumin*], T. fon Danvics [*T. von Danwitz*] (referents), P. Dž. Švīrebs [*P. G. Xuereb*] un I. Ziemele,

ģenerāladvokāts: Dž. Hogans [*G. Hogan*],

sekretārs: A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

noklausījusies ģenerāladvokāta secinājumus 2020. gada 26. novembra tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – franču.

Spriedums

1 Ar apelācijas sūdzību DK lūdz atcelt Eiropas Savienības Vispārējās tiesas 2019. gada 10. septembra spriedumu DK/EĀDD (T-217/18, nav publicēts, EU:T:2019:571), ar kuru tā noraidīja viņa prasību, pirmkārt, atcelt Eiropas Ārējās darbības dienesta (EĀDD) 2017. gada 23. maija lēmumu, ar ko viņam tika piemērots disciplinārsods (turpmāk tekstā – "strīdīgais lēmums"), un, otrkārt, nospriest, lai viņam tiktu atlīdzināts kaitējums, kas viņam esot nodarīts, EĀDD pārkāpjot viņa tiesības uz aizstāvību saistībā ar kriminālprocesu, kas pret viņu ierosināts Beļģijā.

Atbilstošās tiesību normas

2 Eiropas Savienības Civildienesta noteikumu – redakcijā, kas piemērojama šajā lietā (turpmāk tekstā – "Civildienesta noteikumi"), – II sadaļā "Ierēdņu tiesības un pienākumi" ietvertā 22. panta pirmajā daļā ir noteikts:

"Var pieprasīt, lai ierēdnis pilnībā vai daļēji novērstu jebkurus zaudējumus, kas [Eiropas] Savienībai radušies smaga pārkāpuma rezultātā, ko tas nodarījis savu pienākumu izpildes laikā vai to sakarā."

3 Civildienesta noteikumu 86. pantā, kas ir iekļauts šo noteikumu VI sadaļā "Disciplinārsodi", ir paredzēts:

"1. Ja ierēdnis tīši vai netīši neievēro šajos Civildienesta noteikumos noteiktos pienākumus, tas saucams pie disciplināras atbildības.

2. Ja iecēlējinstitūcijai vai *OLAF* [Eiropas Birojam krāpšanas apkarošanai] kļūst zināmi pierādījumi par pienākumu neievērošanu 1. punkta nozīmē, veic administratīvo izmeklēšanu, lai pārbaudītu, vai šāda pienākumu neievērošana ir notikusi.

3. Disciplinārie noteikumi, procedūras un pasākumi un noteikumi un procedūras attiecībā uz administratīvo izmeklēšanu ir noteiktas IX pielikumā."

4 Civildienesta noteikumu IX pielikums, kā norādīts tā nosaukumā, attiecas uz "disciplinārlietām". Šī pielikuma 9. pants, kas ir ietverts tā 3. iedaļā "Disciplinārsodi", ir formulēts šādi:

"1. Iecēlējinstitūcija var uzlikt kādu no šādiem sodiem:

a) rakstveida brīdinājums;

b) rājiens;

c) izvirzīšanas augstākam līmenim atlikšana uz laiku no viena līdz 23 mēnešiem;

d) līmeņa pazemināšana;

e) pagaidu pakāpes pazemināšana uz laiku no 15 dienām līdz vienam gadam;

f) pakāpes pazemināšana tai pašā funkciju grupā;

g) klasificēšana zemākā funkciju grupā ar vai bez pakāpes pazemināšanas;

h) atstādināšana no amata un attiecīgā gadījumā *pro tempore* pensijas samazināšana vai invaliditātes pabalsta daļas ieturēšana uz noteiktu laiku; šāda soda sekas nedrīkst skart ierēdņa apgādībā esošos. Taču šāda samazinājuma gadījumā bijušā ierēdņa ienākumi nedrīkst būt mazāki par iztikas minimumu, kas noteikts VIII pielikuma 6. pantā, pieskaitot jebkurus maksājamos ģimenes pabalstus.

2. Ja ierēdnis saņem izdienas pensiju vai invaliditātes pabalstu, iecēlējinstitūcija var izlemt uz noteiktu laiku ieturēt daļu no pensijas vai invaliditātes pabalsta; šāda soda sekas nedrīkst skart ierēdņa apgādībā esošos. Taču ierēdņa ienākumi nedrīkst būt mazāki par iztikas minimumu, kas noteikts VIII pielikuma 6. pantā, pieskaitot jebkurus maksājamos ģimenes pabalstus.

3. Par vienu amatpārkāpuma gadījumu nedrīkst uzlikt vairāk kā vienu disciplinārsodu."

5 Saskaņā ar šī pielikuma 10. pantu:

"Uzlikto disciplinārsodu smagums ir proporcionāls amatpārkāpuma smagumam. Lai noteiktu amatpārkāpuma smagumu un izlemtu par piemērojamo disciplinārsodu, īpaši ņem vērā:

a) amatpārkāpuma būtību un apstākļus, kādos tas notika;

b) to, kādā mērā amatpārkāpums nelabvēlīgi ietekmē iestāžu integritāti, reputāciju vai intereses;

c) to, kādā mērā amatpārkāpums ir saistīts ar tīšām darbībām vai nolaidību;

d) ierēdņa amatpārkāpuma motīvus;

e) ierēdņa pakāpi un darba stāžu;

f) ierēdņa personīgās atbildības pakāpi;

g) ierēdņa pienākumu un atbildības līmeni;

h) to, vai amatpārkāpums ietver atkārtotu darbību vai uzvedību;

i) ierēdņa rīcību visā viņa karjeras gaitā."

6 Minētā pielikuma 25. pantā, kas ir ietverts tā 7. iedaļā "Paralēla kriminālvajāšana", ir paredzēts:

"Ja pret ierēdni ierosina krimināllietu par tiem pašiem nodarījumiem, galīgo lēmumu pieņem tikai pēc tam, kad tiesa, kas izskata lietu, ir pieņēmusi galīgo spriedumu."

Tiesvedības priekšvēsture

7 DK sāka darbu ierēdņa amatā Eiropas Kopienu Komisijā 1994. gadā. 1999. gadā viņam uzticēja pārvaldīt Komisijas ēkas trešās valstīs. No 2011. gada 1. janvāra viņš tika norīkots darbā EĀDD. 2016. gada 1. janvārī DK priekšlaikus pensionējās.

Pret DK Beļģijā ierosinātais kriminālprocess

8 2004. gadā Beļģijā pret DK tika ierosināts kriminālprocess par korupciju publisko iepirkumu pārvaldībā, kas notikusi kopš 1999. gada vairākus gadus. Savienība, kuru pārstāvēja Komisija, šajā tiesvedībā bija civilprasītāja.

9 Ar 2014. gada 16. maija spriedumu *tribunal de première instance francophone de Bruxelles* [Briseles frankofonā pirmās instances tiesa] (Beļģija) DK piesprieda šādus sodus par vairākiem amatpārkāpumiem, kas izdarīti, viņam veicot savus pienākumus:

– divu gadu brīvības atņemšanas sodu, kas tika atlikts uz pieciem gadiem;

– naudas sodu 27 500 EUR;

– aizliegumu uz desmit gadiem pildīt komercdarbības direktora, vadītāja vai revidenta pienākumus;

– summas 176 367,15 EUR apmērā konfiskāciju.

10 Šī tiesa civilprocesā arī piesprieda DK solidāri samaksāt Savienībai summu 25 000 EUR kā atlīdzību par morālo kaitējumu Savienībai, ko radījis ieinteresētās personas nodarītais kaitējums tās tēlam.

11 Ar 2015. gada 30. jūnija spriedumu *cour d'appel de Bruxelles* [Briseles apelācijas tiesa] (Beļģija) atstāja spēkā minētās tiesas spriedumu, tomēr tā palielināja DK piespriesto brīvības atņemšanas soda laiku līdz trim gadiem, kas tika atlikts uz pieciem gadiem, un kā atlīdzību par Savienībai nodarīto morālo kaitējumu DK piesprieda samaksāt summu 38 814 EUR.

12 2016. gada 10. februārī *Cour de cassation* [Kasācijas tiesa] (Beļģija) noraidīja DK iesniegto apelācijas sūdzību par šīs apelācijas tiesas spriedumu.

Civildienesta noteikumos paredzētā disciplinārā procedūra

13 Ar 2007. gada 2. maija lēmumu Komisijas iecēlējinstitūcija (turpmāk tekstā – "iecēlējinstitūcija") uzsāka disciplinārlietu pret DK.

14 Tā kā šī disciplinārlieta tika apturēta, gaidot pret attiecīgo personu ierosinātā valsts kriminālprocesa par tiem pašiem nodarījumiem galīgo pabeigšanu, EĀDD ar 2016. gada 12. jūlija lēmumu atsāka pret DK uzsākto disciplinārlietu.

15 2016. gada 12. decembrī pēc DK uzklausīšanas disciplinārlietu kolēģija izdeva argumentētu atzinumu, kas tika paziņots attiecīgajai personai. Šajā atzinumā šī disciplinārkolēģija tostarp norādīja, ka "valsts krimināltiesas [ir konstatējušas] faktus", ka "ierēdņa rīcība [ir uzskatāma] par Civildienesta noteikumu 11., 11.a, 12. un 21. panta pārkāpumu" un ka "vienīgā iespējamā sankcija ir ieturējumi no pensijas apmēra". Izvērtējot dažādus atbildību pastiprinošus un mīkstinošus apstākļus, minētā disciplinārlietu kolēģija tostarp ņēma vērā "faktu, ka valsts tiesa jau [bija] piespriedusi ierēdnim finansiālā un morālā kaitējuma atlīdzību". Pamatojoties uz to, šī pati discplinārkolēģija ierosināja iecēlējinstitūcijai noteikt disciplinārsodu, kas ietver ikmēneša atskaitījumu 400 EUR apmērā no DK neto pensijas summas trīs gadu laikposmā.

16 Ar strīdīgo lēmumu iecēlējinstitūcija pēc viņa uzklausīšanas noteica DK "sodu – ieturējumus 1105 EUR apmērā no ikmēneša pensijas līdz 2025. gada 30. septembrim saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 9. panta 2. punktu".

17 2017. gada 20. decembrī iecēlējinstitūcija noraidīja DK iesniegto sūdzību par strīdīgo lēmumu.

Tiesvedība Vispārējā tiesā un pārsūdzētais spriedums

18 Ar prasības pieteikumu, kas Vispārējās tiesas kancelejā iesniegts 2018. gada 28. martā, DK cēla prasību, pirmkārt, atcelt strīdīgo lēmumu un, otrkārt, atlīdzināt kaitējumu, kurš tam esot nodarīts tā tiesību uz aizstāvību aizskāruma dēļ, ko EĀDD esot pieļāvis pret viņu Beļģijā ierosinātajā krimināprocesā.

19 Prasījumu atcelt tiesību aktu pamatojumam DK izvirzīja divus pamatus – attiecīgi par piemērojamā disciplinārsoda noteikšanu un atbildību mīkstinošo apstākļu ņemšanu vērā saistībā ar to.

20 Ar pārsūdzēto spriedumu Vispārējā tiesa DK celto prasību noraidīja kā nepamatotu, ciktāl tā ir vērsta uz strīdīgā lēmuma atcelšanu, un kā nepieņemamu un katrā ziņā kā nepamatotu, ciktāl tā ir vērsta uz iespējami nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu. Vispārējā tiesa arī piesprieda DK atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

21 It īpaši attiecībā uz prasību atcelt strīdīgo lēmumu Vispārējā tiesa pārsūdzētā sprieduma 28.–53. punktā noraidīja DK izvirzītā pirmā pamata pirmo daļu par acīmredzamu kļūdu vērtējumā, ņemot vērā jau atlīdzināto kaitējumu. Vispārējā tiesa būtībā uzskatīja, ka iecēlējinstitūcijai, piemērojot Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. pantu, nav jāņem vērā valsts līmenī jau veikto Savienībai nodarītā kaitējuma atlīdzību.

Lietas dalībnieku prasījumi

22 DK prasījumi Tiesai ir šādi:

– atcelt pārsūdzēto spriedumu,

– atcelt strīdīgo lēmumu un

– piespriest EĀDD atlīdzināt tiesāšanās izdevumus abās instancēs.

23 EĀDD prasījumi Tiesai ir šādi:

– noraidīt apelācijas sūdzību kā nepamatotu un

– piespriest DK atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Par apelācijas sūdzību

Lietas dalībnieku argumenti

24 Apelācijas sūdzības pamatojumam DK izvirza vienu pamatu. Ar to viņš apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 52. punktā interpretējot Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta otrā teikuma b) punktu tādējādi, ka ar to iecēlējinstitūcijai ir atļauts balstīties uz Savienībai nodarīto morālo kaitējumu, lai pamatotu smagāka disciplinārsoda piemērošanu nekā disciplinārlietu kolēģijas ieteiktais, lai gan par šo kaitējumu jau ir tikusi samaksāta atlīdzība valsts līmenī.

25 Šis pamats ir sadalīts trijās daļās.

26 Pirmkārt, DK būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pieļāvusi tiesību kļūdu, pārsūdzētā sprieduma 52. punktā uzskatot, ka iecēlējinstitūcija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, kad tā saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta otrā teikuma b) punktu nolēma, ka tai nav jāņem vērā par Savienībai nodarīto morālo kaitējumu valsts līmenī jau samaksātā atlīdzība. Viņš uzskata, ka atbilstoši Civildienesta noteikumu IX pielikuma 25. pantam iecēlējinstitūcijai bija saistoši valsts līmenī veiktie faktu konstatējumi, kā arī princips, saskaņā ar kuru kaitējums, par kuru kompensācija jau bija samaksāta pilnībā, tiek uzskatīts par nekad nebijušu.

27 Otrkārt, DK būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa, pārsūdzētā sprieduma 52. punktā uzskatīdama, ka iecēlējinstitūcijai nav jāņem vērā valsts līmenī jau samaksātā atlīdzība par Savienībai nodarīto morālo kaitējumu, nav ievērojusi arī disciplinārsoda samērīguma prasību un principu, saskaņā ar kuru uzskata, ka kaitējums, par kuru atlīdzība ir samaksāta pilnībā, nekad nav pastāvējis. Atsaucoties uz judikatūru, kas izriet no 1999. gada 9. septembra sprieduma *Lucaccioni/*Komisija (C-257/98 P, EU:C:1999:402, 19. un 20. punkts), DK apgalvo, ka pretēji tam, ko Vispārējā tiesa ir nospriedusi pārsūdzētā sprieduma 34. punktā, pēdējais minētais princips ir ne tikai nostiprināts Beļģijas tiesībās, bet ir arī dalībvalstu tiesību sistēmām kopīgs vispārējs princips, ar kuru vienu un to pašu kaitējumu ir aizliegts atlīdzināt divreiz.

28 Treškārt, DK norāda, ka pārsūdzētā sprieduma 38. punktā Vispārējā tiesa viņa ieskatā ir pamatoti nospriedusi, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. pants atspoguļo Savienības likumdevēja vēlmi neapdraudēt vispārējo vienlīdzīgas attieksmes principu, paredzot atšķirīgu attieksmi pret pārkāpumu izdarījušiem ierēdņiem atkarībā no Savienības iestādei, ar kuru tie ir saistīti, nodarītā kaitējuma apmēra. Tomēr viņš norāda, ka šī sprieduma 39.–41. punktā Vispārējā tiesa esot pārkāpusi šo principu, uzskatīdama – tam, ka Savienībai nodarītais kaitējums pilnībā vai daļēji jau ir atlīdzināts, nav nozīmes saistībā ar tā disciplinārsoda noteikšanu, kurš piemērojams, pamatojoties uz šo 10. pantu. Proti, DK ieskatā ierēdnis, kas jau ir atlīdzinājis Savienībai nodarīto kaitējumu, nav tādā pašā situācijā kā ierēdnis, kas nav atlīdzinājis šādu kaitējumu.

29 Iesākumā EĀDD apgalvo, ka DK argumentācija, saskaņā ar kuru iecēlējinstitūcija esot pasliktinājusi viņam uzlikto sodu, ņemot vērā kaitējumu, kas, iespējams, jau ir atlīdzināts, nav pieņemama apelācijas stadijā, jo šīs argumentācijas mērķis nav pierādīt iespējamo Vispārējās tiesas pieļauto tiesību kļūdu, bet ar to tiek apšaubīts iecēlējinstitūcijas vērtējums, un tas ir pirmajā instancē izvirzīta pamata pārformulējums. Bez tam, ja DK atsauktos uz vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, ar minēto argumentāciju tiktu apšaubīts arī iecēlējinstitūcijas vērtējums, nevis pārsūdzētais spriedums. Turklāt DK šo pašu argumentāciju apelācijas stadijā esot izvirzījis pirmo reizi.

30 Attiecībā uz lietas būtību EĀDD apgalvo, ka vienīgais apelācijas sūdzības pamats ir jānoraida. Tā ieskatā Vispārējā tiesa neesot pieļāvusi tiesību kļūdu, uzskatīdama, ka Savienībai nodarītā morālā kaitējuma atlīdzība, kāda tā ir konstatēta valsts līmenī, neietekmē saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. pantu pieļautā disciplinārā pārkāpuma smaguma novērtējumu.

Tiesas vērtējums

Par EĀDD izvirzīto iebildi par nepieņemamību

31 EĀDD izvirzītā iebilde par nepieņemamību ir balstīta, pirmkārt, uz to, ka DK izvirzītā argumenta mērķis esot nevis pierādīt iespējamo Vispārējās tiesas pieļauto tiesību kļūdu, bet gan apstrīdēt iecēlējinstitūcijas vērtējumu un turklāt esot pirmajā instancē izvirzīta pamata pārformulējums.

32 Šajā ziņā no LESD 256. panta un Eiropas Savienības Tiesas statūtu 58. panta pirmās daļas, kā arī Tiesas Reglamenta 168. panta 1. punkta d) apakšpunkta un 169. panta izriet, ka apelācijas sūdzībā ir precīzi jānorāda sprieduma, kura atcelšana tiek lūgta, apstrīdētās daļas, kā arī juridiskie argumenti, kas konkrēti izvirzīti šī lūguma pamatošanai. Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru šādai prasībai neatbilst apelācijas sūdzība, kurā nav pat ietverta argumentācija, lai konkrēti identificētu tiesību kļūdu pārsūdzētajā spriedumā, bet kurā vienīgi tiek atkārtoti pamati un argumenti, kas jau tikuši izvirzīti Vispārējā tiesā. Proti, šāda apelācijas sūdzība patiesībā ir lūgums veikt vienkāršu Vispārējā tiesā iesniegtā prasības pieteikuma pārskatīšanu, un tas nav Tiesas kompetencē (spriedums, 2020. gada 16. decembris, Padome u.c./*K. Chrysostomides* &*Co*. u.c., C-597/18 P, C-598/18 P, C-603/18 P un C-604/18 P, EU:C:2020:1028, 127. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

33 Tomēr, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs apstrīd to, kā Vispārējā tiesa ir interpretējusi vai piemērojusi Savienības tiesības, tad pirmajā instancē izskatītos tiesību jautājumus var no jauna izskatīt apelācijas tiesvedībā. Proti, ja apelācijas sūdzības iesniedzējs nevarētu šādā veidā pamatot savu apelācijas sūdzību ar pamatiem un argumentiem, kas jau izmantoti Vispārējā tiesā, apelācijas tiesvedība daļēji zaudētu savu jēgu (spriedumi, 2020. gada 9. jūlijs, *Haswani*/Padome, C-241/19 P, EU:C:2020:545, 50. punkts, un 2020. gada 9. decembris, *Groupe Canal* +/Komisija, C-132/19 P, EU:C:2020:1007, 19. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

34 Šajā lietā ir jānorāda, ka ar apelācijas sūdzību DK kritizē Vispārējās tiesas secinājumu, kurš ietverts pārsūdzētā sprieduma 52. punktā un saskaņā ar kuru iecēlējinstitūcija nav pieļāvusi acīmredzamu kļūdu vērtējumā, nolemjot, ka, piemērojot Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. pantu, nav jāņem vērā atlīdzība par Savienībai nodarīto kaitējumu, kas jau bija samaksāta valsts līmenī, kā arī juridisko analīzi, kas lika tai noraidīt Vispārējā tiesā izvirzītā pirmā pamata pirmo daļu. Turklāt, lai gan apelācijas sūdzībā ir atsauce uz iecēlējinstitūcijas vērtējumu, tā to dara tikai, ciktāl to ir apstiprinājusi Vispārējā tiesa, lai apstrīdētu tiesību kļūdas, kuras, iespējams, pieļāvusi Vispārējā tiesa, neatkārtojot vienīgi Vispārējā tiesā jau izvirzītos pamatus un argumentus.

35 Otrkārt, attiecībā uz EĀDD argumentāciju, saskaņā ar kuru DK pirmo reizi apelācijas tiesvedībā ir izvirzījis vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu, ir jāatgādina, ka apelācijas tiesvedībā Tiesas kompetencē ir tikai novērtēt tiesisko risinājumu, kas sniegts attiecībā uz Vispārējā tiesā apspriestajiem pamatiem un argumentiem. Tomēr attiecībā uz pamatu, kas ir pieņemams, apelācijas sūdzības iesniedzējam principā ir jāizvirza argumenti tā pamatojumam, kā tas to ir paredzējis, vai nu atsaucoties uz Vispārējā tiesā jau izmantotiem argumentiem, vai izvirzot jaunus argumentus, it īpaši attiecībā uz Vispārējās tiesas nostāju. Ja tas tā nebūtu, apelācijas tiesvedība

daļēji zaudētu jēgu (šajā nozīmē skat. spriedumus, 2007. gada 18. janvāris, PKK un KNK/Padome, C-229/05 P, EU:C:2007:32, 61. un 64. punkts, kā arī 2019. gada 19. decembris, HK/Komisija, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, 26. un 27. punkts).

36 Šajā lietā ir jānorāda, ka Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta interpretācija un tā piemērošana Savienībai nodarīta kaitējuma kontekstā, kā rezultātā jau ir samaksāta atlīdzība, ir tikušas apspriestas Vispārējā tiesā saistībā ar tiesvedību pirmajā instancē. DK izvirzītās argumentācijas par vienlīdzīgas attieksmes principa pārkāpumu mērķis ir apstrīdēt Vispārējās tiesas analīzi attiecībā uz tajā celtās prasības pirmā pamata pirmo daļu. Veicot šo analīzi, tā pārsūdzētā sprieduma 38.–41. punktā uzsvēra faktu, ka pret Savienības ierēdņu pieļautajiem pārkāpumiem ir jāattiecas atšķirīgi atkarībā no nodarītā kaitējuma apmēra, vienlaikus uzskatot – faktam, ka šis kaitējums jau ir pilnībā vai daļēji atlīdzināts, nav nozīmes, nosakot izdarītā pārkāpuma smagumu šīs tiesību normas izpratnē. Tādējādi ar šo argumentāciju tiek detalizēti apstrīdēta Vispārējās tiesas veiktā minētā noteikuma interpretācija un piemērošana šajos pārsūdzētā sprieduma punktos, un tas nav jauns pamats, kura izvirzīšana apelācijas stadijā būtu aizliegta (pēc analoģijas skat. spriedumus, 2007. gada 18. janvāris, PKK un KNK/Padome, C-229/05 P, EU:C:2007:32, 63. punkts, kā arī 2019. gada 19. decembris, HK/Komisija, C-460/18 P, EU:C:2019:1119, 28. punkts).

37 Līdz ar to ir jānoraida EĀDD izvirzītā iebilde par nepieņemamību.

Par lietas būtību

38 Apelācijas sūdzības vienīgā pamata pirmajā daļā, kas attiecas uz Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta otrā teikuma b) punkta, lasot to kopā ar šī Civildienesta noteikumu pielikuma 25. pantu, neievērošanu, DK būtībā apgalvo, ka kaitējums, kas pilnībā ir atlīdzināts, nevar tikt ņemts vērā, lai novērtētu izdarītā disciplinārā pārkāpuma smagumu, jo saskaņā ar šo tiesību normu iecēlējinstitūcijai ir saistošs tāds faktu konstatējums, ko ir veikušas valsts krimināltiesas, kā arī princips, saskaņā ar kuru ir uzskatāms, ka kaitējums, kas ir pilnībā atlīdzināts, nekad nav pastāvējis.

39 Šajā ziņā ir jānorāda, ka atbilstoši Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta pirmajam teikumam piemērotajam disciplinārsodam ir jābūt samērīgam ar izdarītā pārkāpuma smagumu. Šī pielikuma 10. panta otrā teikuma a)–i) punktā ir neizsmeļoši precizēts noteikts skaits elementu, kurus "it īpaši" ņem vērā, nosakot amatpārkāpuma smagumu un lemjot par piemērojamo disciplinārsodu. Viens no šiem elementiem saskaņā ar minētā pielikuma 10. panta otrā teikuma b) punktu ir "t[as], kādā mērā amatpārkāpums nelabvēlīgi ietekmē iestāžu integritāti, reputāciju vai intereses".

40 Turklāt ir jāatgādina, ka saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 25. pantu, ja pret attiecīgo ierēdni ir uzsākta kriminālvajāšana par tiem pašiem nodarījumiem, par kuriem ir uzsākta disciplinārlieta, viņa situācija tiek galīgi izlemta tikai pēc tam, kad valsts krimināltiesas, kas izskata lietu, pieņemtais nolēmums ir kļuvis galīgs. Šī tiesību norma atbilst, pirmkārt, vēlmei neietekmēt attiecīgā ierēdņa stāvokli kriminālprocesā, kas pret viņu ir uzsākta tādu nodarījumu dēļ, par kuriem turklāt ir uzsākta disciplinārlieta iestādē, un, otrkārt, ļauj šīs disciplinārlietas ietvaros ņemt vērā valsts krimināltiesas izdarītos faktu konstatējumus, kad tās nolēmums ir kļuvis galīgs.

41 Minētajā tiesību normā nav precizēts, vai valsts krimināltiesas izdarītie faktu konstatējumi var būt saistoši iecēlējinstitūcijai minētās disciplinārlietas ietvaros. Katrā ziņā faktu juridiskā kvalifikācija, ņemot vērā atbilstošās Savienības tiesību normas, piemēram, Civildienesta noteikumu

IX pielikuma 10. pantu, ir vienīgi kompetento Savienības iestāžu ziņā. Šīm iestādēm tomēr nav saistoša valsts kriminālprocesa ietvaros veiktā faktu kvalifikācija (pēc analoģijas attiecībā uz disciplinārlietu pret Komisijas locekli skat. spriedumu, 2006. gada 11. jūlijs, Komisija/*Cresson*, C-432/04, EU:C:2006:455, 121. punkts). Proti, tā kā šajā 10. pantā nav nevienas tiešas norādes uz dalībvalstu tiesībām, lai noteiktu tā jēgu un piemērojamību, tas visā Savienībā ir jāinterpretē autonomi un vienveidīgi, lai nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret ierēdņiem saistībā ar Civildienesta noteikumu piemērošanu (pēc analoģijas attiecībā uz Civildienesta noteikumu 85.a pantu skat. spriedumu, 2015. gada 15. oktobris, *Axa Belgium*, C-494/14, EU:C:2015:692, 21. un 23.–25. punkts).

42 Šajā lietā no šī sprieduma 8., 10. un 11. punkta izriet, ka *tribunal de première instance francophone de Bruxelles* un apelācijas tiesvedībā *cour d'appel de Bruxelles* piesprieda DK samaksāt atlīdzību 38 814 EUR par morālo kaitējumu, ko tas saskaņā ar šo krimināltiesu konstatējumiem Savienībai nodarījis laikposmā no 1999. līdz 2005. gadam ar korupcijas darbībām publisko iepirkumu pārvaldībā.

43 Tomēr tas, ka minētās krimināltiesas, ņemot vērā valsts tiesības, nosaka Savienībai nodarītā morālā kaitējuma apmēru un no tā izrietošo atlīdzību, nekādā veidā neliedz ņemt vērā minēto kaitējumu un tā iespējamo atlīdzinājumu, lai noteiktu attiecīgās personas pieļautā disciplinārā pārkāpuma smagumu, jo šāda darbība nav fakta jautājums, bet gan izriet no faktu juridiskās kvalifikācijas, kas iecēlējinstitūcijai ir jāveic, ņemot vērā Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. pantu, un šajā ziņā iecēlējinstitūcijai nav saistoša saistībā ar šo kriminālprocesu valsts līmenī iespējami veiktā kvalifikācija.

44 Taču Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta otrā teikuma b) punkta formulējumā nekas attiecīgā ierēdņa pieļauto amatpārkāpumu smaguma un viņam piemērojamā disciplinārsoda noteikšanu, ņemot vērā, kādā mērā amatpārkāpums nelabvēlīgi ietekmē iestāžu integritāti, reputāciju vai intereses, nepakārto nosacījumam, ka par šo kaitējumu vēl nav samaksāta atlīdzība. Turklāt pārsūdzētā sprieduma 39. punktā Vispārējā tiesa pamatoti norādīja – tā kā Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta mērķis ir nevis atlīdzības noteikšana, bet gan soda uzlikšana, disciplinārlietas ietvaros nav nozīmes tam, ka kaitējums ir pilnībā vai daļēji atlīdzināts. Katrā ziņā, ņemot vērā šī sprieduma 40. un 41. punktā minētos apsvērumus, no Civildienesta noteikumu IX pielikuma 25. panta nevar secināt, ka dalībvalsts civiltiesību princips, saskaņā ar kuru ir uzskatāms, ka kaitējums, kas pilnībā ir atlīdzināts, nekad nav pastāvējis, *mutatis mutandis* var tikt piemērots disciplinārlietā.

45 No tā izriet, ka apelācijas sūdzības vienīgā pamata pirmā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

46 Ar apelācijas sūdzības vienīgā pamata trešo daļu, kas ir jāizskata kā otrā, DK būtībā apgalvo, ka Vispārējā tiesa esot pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, pārsūdzētā sprieduma 39.–41. punktā nospriežot, ka, nosakot pieļautā disciplinārā pārkāpuma smagumu, nav nozīmes tam, ka Savienībai nodarītais kaitējums jau ir pilnībā vai daļēji atlīdzināts.

47 Šajā ziņā ir jāatgādina – vienlīdzīgas attieksmes princips paredz, ka salīdzināmas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas atšķirīgi un atšķirīgas situācijas nedrīkst tikt aplūkotas vienādi, ja vien šāda pieeja nav objektīvi pamatota (spriedumi, 2017. gada 7. marts, *RPO*, C-390/15, EU:C:2017:174, 41. punkts, kā arī 2020. gada 25. jūnijs, *CSUE*/KF, C-14/19 P, EU:C:2020:492, 90. punkts un tajā minētā judikatūra).

48 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru atšķirīgas situācijas nošķirošie elementi, kā arī to iespējamā salīdzināmība ir jānosaka un jānovērtē atbilstoši attiecīgo tiesību normu, ar ko ir ieviesta šī atšķirība, priekšmetam un to mērķim, ievērojot, ka šai nolūkā jāņem vērā arī attiecīgās jomas principi un mērķi (spriedumi, 2017. gada 7. marts, *RPO*, C-390/15, EU:C:2017:174, 42. punkts un tajā minētā judikatūra, kā arī 2018. gada 6. septembris, *Piessevaux*/Padome, C-454/17 P, nav publicēts, EU:C:2018:680, 79. punkts).

49 Šajā lietā DK apgalvo, ka ierēdnis, kurš ir atlīdzinājis Savienībai nodarīto kaitējumu, nav tādā pašā situācijā kā ierēdnis, kurš nav atlīdzinājis šādu kaitējumu, līdz ar to, viņaprāt, kaitējums, ko radījis pirmais no šiem ierēdņiem, nav jāņem vērā, piemērojot Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta otrā teikuma b) punktu.

50 Minētā sprieduma 39. punktā ir atgādināts, ka šajā 10. pantā ir reglamentēta piemērojamā disciplinārsoda noteikšana un ir noteikts, ka šim sodam ir jābūt samērīgam ar izdarītā pārkāpuma smagumu, it īpaši, ņemot vērā Savienībai nodarītā kaitējuma apmēru. Kā Vispārējā tiesa būtībā ir norādījusi pārsūdzētā sprieduma 37. punktā, no paša minētā 10. panta formulējuma izriet, ka tajā paredzētā disciplinārsoda mērķis ir sodīt par prettiesisku rīcību. Saskaņā ar Civildienesta noteikumu 86. panta 1. punktu šāda prettiesiska rīcība izriet no jebkādas attiecīgā ierēdņa pieļautas Civildienesta noteikumos paredzēto pienākumu neizpildes. Tādējādi, kā ģenerāladvokāts ir norādījis secinājumu 58. punktā, Civildienesta noteikumu mērķis ir nodrošināt to noteikumu un pienākumu ievērošanu, kuriem ir jānodrošina Savienības iestādes pienācīga darbība, nosakot disciplinārsodus.

51 Turpretī, iestādamās lietā kā civilprasītāja saistībā ar kriminālprocesu, kas ierosināts pret DK Beļģijā, Savienība vēlējās saņemt atlīdzību par tās reputācijai nodarīto morālo kaitējumu. Kā ģenerāladvokāts būtībā ir norādījis secinājumu 57. punktā, šādas atlīdzības piešķiršanas mērķis ir nevis sodīt par attiecīgā ierēdņa prettiesisko rīcību, bet gan saņemt civiltiesisko zaudējumu atlīdzību, kas atjaunotu situāciju, kāda pastāvēja pirms šīs rīcības.

52 No iepriekš minētā izriet, ka, pirmkārt, DK piemērotā disciplinārsoda priekšmets un mērķis un, otrkārt, atlīdzība par Savienībai nodarīto kaitējumu, uz ko tā atsaucas, ir atšķirīgi.

53 Tas tā ir vēl jo vairāk tāpēc, ka, lai gan Civildienesta noteikumu 86. panta 1. punktā ir noteikts princips, ka jebkuras ierēdņa pieļautas Civildienesta noteikumos paredzēto pienākumu neizpildes dēļ attiecīgajai personai var tikt piemērots disciplinārsods, to 22. panta pirmajā daļā ir paredzēts, ka šim ierēdnim var būt pienākums pilnībā vai daļēji atlīdzināt kaitējumu, kas nodarīts Savienībai smaga personiskā pārkāpuma dēļ, ko viņš ir pieļāvis, pildot vai īstenojot savus amata pienākumus, kā rezultātā disciplinārsoda piemērošana un Savienībai nodarītā kaitējuma atlīdzināšana ir viena no otras neatkarīgas.

54 Tādējādi apstāklis, ka ierēdnis ir atlīdzinājis Savienībai nodarīto morālo kaitējumu, nosakot viņa pieļautā pārkāpuma smagumu un viņam piemērojamo disciplinārsodu, nevar viņu nostādīt situācijā, kas atšķiras no tāda ierēdņa situācijas, kurš nav atlīdzinājis šādu kaitējumu, it īpaši, ņemot vērā Savienībai nodarītā kaitējuma apmēru saskaņā ar Civildienesta noteikumu IX pielikuma 10. panta otrā teikuma b) punktu.

55 Līdz ar to Vispārējā tiesa nav pārkāpusi vienlīdzīgas attieksmes principu, pārsūdzētā sprieduma 39.–41. punktā nospriežot, ka, nosakot ierēdņa pieļautā disciplinārā pārkāpuma smagumu un viņam piemērojamo disciplinārsodu, pamatojoties uz šo tiesību normu, nav nozīmes tam, vai Savienībai nodarītais kaitējums jau ir pilnībā vai daļēji atlīdzināts.

56 Līdz ar to apelācijas sūdzības vienīgā pamata trešā daļa ir jānoraida kā nepamatota.

57 Visbeidzot, runājot par apelācijas sūdzības vienīgā pamata otro daļu par samērīguma principa neievērošanu, ir jānorāda, ka, lai gan iecēlējinstitūcija ir uzlikusi DK naudas sodu, ne tā priekšmets, ne mērķis, ņemot vērā šī sprieduma 50. punktā ietvertos apsvērumus, nav atlīdzināt Savienībai nodarīto kaitējumu, bet gan sodīt DK par pieļauto disciplināro pārkāpumu, ko viņš pieļāvis, neievērodams Civildienesta noteikumos paredzētos pienākumus. Tādējādi pretēji tam, ko apgalvo DK, šādas sankcijas piemērošana nevar tikt uzskatīta par tādu, kuras mērķis ir divreiz atlīdzināt šo kaitējumu, pārkāpjot samērīguma principu. No tā izriet, ka jautājumam par to, vai šī sprieduma 26. punktā minētais princips nav tikai Beļģijas civiltiesību princips, bet, kā to norāda prasītājs, ir dalībvalstu tiesību sistēmām kopīgs vispārējs princips, kas aizliedz divkāršu viena un tā paša kaitējuma atlīdzināšanu, šajā lietā nav nozīmes.

58 Šo secinājumu nevar atspēkot judikatūra, kas izriet no 1999. gada 9. septembra sprieduma *Lucaccioni*/Komisija (C-257/98 P, EU:C:1999:402, 19. un 20. punkts), uz kuru DK atsaucas apelācijas sūdzības vienīgā pamata trešās daļas atbalstam, jo šis spriedums, kā tas ir šajā lietā, attiecas nevis uz atlīdzības un disciplinārsoda kumulatīvu noteikšanu, bet gan uz dažādu veidu atlīdzību par ierēdnim nodarīto kaitējumu vai slimību kumulatīvu noteikšanu.

59 Līdz ar to apelācijas sūdzības vienīgā pamata trešā daļa arī ir jānoraida kā nepamatota.

60 Ņemot vērā iepriekš minētos apsvērumus, apelācijas sūdzība ir jānoraida pilnībā kā nepamatota.

Par tiesāšanās izdevumiem

61 Saskaņā ar Reglamenta 184. panta 2. punktu, ja apelācijas sūdzība nav pamatota, Tiesa lemj par tiesāšanās izdevumiem. Atbilstoši minētā reglamenta 138. panta 1. punktam, kas piemērojams apelācijas tiesvedībā, pamatojoties uz šī paša reglamenta 184. panta 1. punktu, lietas dalībniekam, kuram spriedums ir nelabvēlīgs, piespriež atlīdzināt tiesāšanās izdevumus, ja to ir prasījis lietas dalībnieks, kuram spriedums ir labvēlīgs.

62 Tā kā EĀDD ir prasījis piespriest DK atlīdzināt tiesāšanās izdevumus un tā kā pēdējam minētajam nolēmums ir nelabvēlīgs, jāpiespriež DK atlīdzināt tiesāšanās izdevumus.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (otrā palāta) nospriež:

1) Apelācijas sūdzību noraidīt.

2) DK atlīdzina tiesāšanās izdevumus.

[Paraksti]